

PRESENTATION OF PETITION

SRI S. S. ARAKERI.—Sir, I beg to present the petition signed by the Villagers of Horti village, Indi taluk, Bijapur district regarding construction of building for the Primary Health Centre.

MR. SPEAKER—Petition presented

FINANCIAL BUSINESS

Voting of Demands for grants-for the year 1982-83

Demands Nos. 30, 31 & 32

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಸಚಿವರು ಅವರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಏನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಅವರು ತೋರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೮೪ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೩ ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೩೯-೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು, ಹೊನ್ನಾವರ, ಕುಮಟ, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಸಂಕೇಶ್ವರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಇತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೭೩ರಿಂದ ೧೯೭೮ರವರೆಗೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೯ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಂತೆ ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಚುರುಕಿನಿಂದ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಧರ್ಮರಾಯನಂತೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಕಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ೧ ಲಕ್ಷ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ೧ ಲಕ್ಷ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿರುವುದು ೧೯೮೨ ರ್ಷಕ್ಕೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹುಶಃ ಈ ವರ್ಷ ಆಗಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸದಾಗಿ ೧ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ೫೫೫೦ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡ್ಕೋದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ೫೫೫೦ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ಸ್ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ

ಕಾಲಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಬರುವಂತಹ ಕೆಲಸ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಂಡಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಗರ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ್ ಮೆಂಟ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೫ ಅಂತಸ್ತಿನಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಟೌನ್‌ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅಗಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು; ಅದಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಲ್ಪತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ವೇಗದಲ್ಲಿ ವರ್ ಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ; ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ವಾಹನ ಸಂಚಾರ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ವಸತಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಇರುವ ಕಾರಣ ಸೈಟ್‌ಗಾಗಿ ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ೧೦ ಅಟೆಂಪ್ಟ್ ಆದರೂ ಸೈಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವಸತಿಯೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರೈಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ವಿಧಾನಸೌಧದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಒಂದು ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ನಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ವಿಧಾನಸೌಧದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಜನರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸುವ ಬದಲು ಅವರು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೇ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೊಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಯವರು ಒಡೆಸಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪು. ಆ ಜನರು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಒಡೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಹ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚರಾಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಒಡೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟರೆ ಅದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಫೈನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳೇ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜನರ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ೮-೧೦

ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜನರಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಅವರವರ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಲೇಟಿವ್ಸ್‌ಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್, ಬಿ.ಡಿ.ಎ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರುವಾಗ ಆತರಹ ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವಂತಹ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಈ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ೩ ಸಾವಿರದಿಂದ ೪ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಬೈ ದಿ ಗ್ರಾಂ ಮಂಟರ್-೧೫೦೦ ರೂ. ಲೋನ್-೧೦೦೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಫ್ರಂ ಬೆನೆಫಿಷಿಯರಿ-೫೦೦ ರೂಗಳು ಇದಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಫ್ರಂ ಬೆನೆಫಿಷಿಯರಿ-೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಡವರು. ಅವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಪೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿದೆನೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ೧೦೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಅಂತ ಇದ್ದರೆ ಆ ಮನೆಗಳು ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳು ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅರೆನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧಿಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜನತಾ ಮನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಸ್ಕ್ಯಾಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸದೇ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣ ಪಡೆದಂತೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವು ಬೋಗಸ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ತೋರಿಸಿ ಬೆಲೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಎಂದು ಆಗಿದ್ದರೆ ೫೦೦ ಅಥವಾ ೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಯಾರು ಯಾರೋ ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಹ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು. ಅವು ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ, ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡು

ತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ನವರು ಜನತಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟಲ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಾಯಂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಹಾಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು. ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಿಂದ ಬರೀ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸರಿಪೂರದ ವಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗರಿಗೆ ಈಗ ವಾಸಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹುಡ್ಕೋ ನೆರವಿನಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರೈತರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಗೋ, ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೂ ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಆವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಏನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೧೮ ಹಣ ಇಡಲಾಗಿದೆ, ಅದು ಅನೇಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕಳೆದ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೆಂಬ ಸವಸ್ಯೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಹಣ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದರೆ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಉದಾಹರಣೆ. ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ೫ ಕೇಜಿಗಳ ತೂಕದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಲಿನ ತೂಕದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದರೆ ಅವರು ಆ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ಈ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೀಸಲು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್.—ನಾನು ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಣ ಹಾಗೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಈ ಹಣದ ನೆರವಿನಿಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು. ಮೈಸೂರಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮಕ್ಕಿಂತಾ ಉತ್ತಮವಾದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೂ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಕೆಳಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು ಜನಕ್ಕೆ ದೀಪ ಕೊಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು, ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಕೆಳಗೆ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜೊತೆ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಟಾಯಲೆಟ್, ಸ್ನಾನದ ಮನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಮೀಷನರ್ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಟಾಯಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಟಾಯಲೆಟ್‌ನೊಳಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮೂಗನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಡೆಯಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಸಿಟಿಂಗ್ ವೇಳೆಯನ್ನು ಸಂಜೆ ೩ ರಿಂದ ೪ ಗಂಟೆಯವರೆವಿಗೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ತಾಸು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರಿನ ಅಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮತ್ತು ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†SRI ABDUL LATHEEF (Kolar).—Mr. Deputy Speaker, Sir, I rise to support the demands brought before the House by the Hon. Minister for Housing and Urban Development. While supporting the demands I would like to say that these Corporations and Municipalities have been functioning under the provisions of an Act that is out-dated and irrelevant to the needs of the present times. It is a vestige of the colonial rule we once had, Such of us we have served as Councillors and Presidents and Municipal Councils or Corporations have felt that the law makers or the designers of this enactment have an idea of controlling a body that is not trusted. This enactment has no trust either in the Councillors or the Presidents. It stresses the importance of an official and the President or the Councillors are just dolls in the hands of the Chief Executive Officer. Sir, we are in a democracy and it is in the fourth decade of our independent rule that we have passing such an enactment. At this point of time there is need for erasing this enactment and go in for an Act that gives a spirit of democracy or inducts this sort of a spirit into this enactment. Such of us who have served on the Councils feel that this is the need of the day and if the hon. Minister at least initiates a step towards the formulation of a new enactment, he would have achieved something really marvellous.

3.30 PM:

As things stand today, you dissolve or after the term of the Council is over, you appoint an Administrator. Sir, the Administrator will be a new person to that particular town and locality, and the local people are denied a say in the administration. Please make it a rule that when you appoint an Administrator there shall be at least an advisory committee of local people to advise in the administration of the local affairs. Ever since the abolition of octroi the municipalities are in doldrums. Neither you allow them

to survive nor you give them enough grants. The grants that you give, in most cases, are adjusted towards their outstanding loans and in such of the municipalities where there are administrators it is a very difficult job because they have to obey the Government orders and they have to adjust the loans. They could hardly manage their day to day affairs. At least release the grants to such of those municipalities whose financial position is not good. Please wait for the repayment of the loans. The present position is that no developmental work is being done.

Sir, municipalities have a pattern of staff and the same staff pattern is being continued for the last 20 to 30 years. Every year the towns are expanding, the needs are increasing and it is a very difficult job to maintain this expanded township with the same staff pattern that was sanctioned some 20-25 years back. Please see that something is done to improve the staff pattern. Sir, while speaking last year on the same subject I had told that it is an amalgamation of various departments. The junior engineer will be from P.W.D. the health inspector will be from Health Department and revenue inspector from Revenue Department like that. It will be very difficult for the Executive Officer or to the administrator to have control over such type of machinery because the officials belong to different departments. If he wants to take any action against an official for committing any mistake, he has to refer the matter to his parent department and if he wants the assistance of some other official he has to get the approval of the parent department. I have served in the municipality practically it will be very difficult to manage such type of office machinery. Therefore, you please create a separate cadre of municipality. You recruit your own engineers, you recruit your own people as clerks, as health inspectors and so on. Then it would be very easy for to manage this set up.

Sir another important point is Government have issued an order giving some concessions to unemployed graduates and unemployed diploma holders that they need not pay the earnest money deposit while becoming a contractor. It is rather unfortunate that the Corporation of Bangalore, the Bangalore Development Authority and some other municipalities are not following these directions. I request the Hon'ble Minister through you, Sir, to make it applicable to the Bangalore Development Authority as well as the other Corporations.

Sir, then I come to my local needs, that is, with regard to water supply in Kolar. The water supply plan was designed some fifty years back when the population of the town was hardly about

10,000. Time and again there have been slight alterations, modifications and with those we have been managing. Last year when we were in the grip of a drought we had no drinking water. The Hon'ble Minister was kind enough to order for the replacement of the main pipe system and Rs. 16 lakhs was sanctioned. A year has elapsed and I don't know where that proposal now stands. It was a proposal to meet the urgent needs and to meet an emergency. After one year we cannot fish out that proposal from the Department which is like an ocean and I don't know how long will it take to materialise. Government was kind enough to sanction Rs. 110 lakhs for improvement of water supply at the Shimoga cabinet session and that was an emergency project to meet the urgent requirement. I don't know when it will be completed, whether within this century or we have to wait for another century. We are drinking muddy water. If anybody examines, the water will like a glass of tea. There were agitations. There were protests. In spite of that the Department is sleeping over the matter. I wanted to bring a bottle of water to present to the Hon'ble Minister but I don't want to create a scene here. Every department official knows this. At last on humanitarian grounds I request the Hon'ble Minister to see that this project is completed at least in our own life time. Thank you, Sir.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ). — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಸತಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ವನಸ್ಪತ್ತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂರು ವಸ್ತುಗಳು ಎಂದರೆ, ಅನ್ನ, ವಸತಿ, ಬಟ್ಟೆ. ಇವು ಮೂರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಸತಿಯ ಕೊರತೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಗರಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಈಗ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ವಸತಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟು, ಹೊರಗಡೆ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ವಸತಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಒಂದು ಮನೆಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವಿಧ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಂನಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಬೆಂಚರ್ ಲೋನನ್ನು ಫ್ಲೋಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಂನಿಂದ ಕೂಡ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆರಂಭವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರೇ ಈ ಎರಡು ನಗರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೬೫ನೇ ಇಸ್ರಿ ೨೭ನೇ

ತಾರೀಖು ಜೂನ್‌ರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಹೋರ್ಡಿನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಂದವು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅದರ ಚೀಫ್‌ನ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರವೊಂದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಎಸ್ಕುಬ್ಲಿಷ್ ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್‌ನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೂ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಚಾರ್ಜಸ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ. ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮದುರೈ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತಿತರ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸಹ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಸತಿ ಶಾಖೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ನಿಗದಿಯಾದ ವೇಳೆಗಿಂತ ೩-೫ ವರ್ಷಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಡೆದಂಥ ಸಾಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ ಯಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದು ಲಾ.ಪ್. ಆಗದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಸುಮಾರು ೪೫ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದುದು, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಿಡ್ಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿ ಕೊನೆಗೆ ಲಿಫ್ಟ್ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಜಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಮರಳು ಎಲ್ಲಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಏನು ಟೈಮ್ ಕೊಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದೇ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವು ಏನು ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರೋ, ಆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ೮೦, ೯೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಹೊರೆಯನ್ನು ಮಿಡ್ಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಬಾರದು, ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿಗದಿಯಾದ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಬದಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ

ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತಾವು ಹುಡ್ಕೋ ನೆರವಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಚೇರನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಹೊಸಕೋಟೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಹತ್ತಿರ ಬ್ರಿಕ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಿಷನ್ ರಷ್ಯಾದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜೀಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆವಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್‌ರವರು ಅದನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದರು ನಾನು ಚೇರನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ೩ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಅದು ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೧೦,೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ಬ್ರಿಕ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೂ ಅದರಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೫೦೦ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸೈಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಮತ್ತು ೫೦೦ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಾಟ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ೩,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ೪ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಪ್ಯುಲರ್‌ನಿಜ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಜನ ಪುರಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆವಷ್ಟು ಪಾಪ್ಯುಲರ್‌ನಿಜ್ ಮಾಡಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ‌ನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸೈಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೧೧ ಲಕ್ಷ ಜನ ರಿದಾರ್‌ರಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೪೧-೫೦ ಜನ ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ೧೧ ಲಕ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೫೦,೨೦೦ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮನೆ, ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿವೆ, ಸಿಟಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ೧೨ ಇವೆ ಟೌನ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ೨೧೬ ಇವೆ ನೋಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಾನಿಷೇಷನ್ ಬೋರ್ಡ್‌ ೧೧ ಇವೆ ಮತ್ತು ೨೪೫ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಪುನಃ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿವಿಜಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಮೀಷನರ್ ಮತ್ತು ಜೇಷ್ಠ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬದಲಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅವರು ಹೋದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವಾಗ ಅವರು ಕೆಲಸ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೫೦ನೇ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಹತ್ತತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲದೆ ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆವು ಆದರೆ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಾಗದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಿತಿವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆದು

ಏತಕ್ಕೆ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೆನ್ನಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆಯ ವರು ಬಂದರೆ ನೋಡಿ ಹೋಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಗರದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ನೋ ರಸ್ತೆಗಳು ಜೆನ್ನಾಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹನುಮಂತನಗರ, ಜಯನಗರದ ಕೊನೇ ಭಾಗಗಳು, ತ್ಯಾಗರಾಜನಗರ, ನರಸಿಂಹರಾಜ ಕಾಲೋನಿ ರಾಜಾಜಿನಗರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ಎಂಟು ದಿವಸವಾದರೂ ಕಸವನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಸವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಎಂಟು ದಿನಗಳಿಂದ ತ್ಯಾಗರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಕಸ ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ವಹಿಕಲ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ವಹಿಕಲ್ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ವೆಚ್ಚ ಜ್ಞಾಪನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಈಗ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಲಾರಿಗಳು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಸವನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇನ್ನು ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ೪-೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಅದು ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಆ ವಿಚಾರದ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರಾಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಕ್ಕಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓವರ್ ಡ್ರೈನೇಜಿಗೆ ಕನಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ. ಕಮೀಷನರ್ ಮತ್ತು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕರೆದ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ಬಳಿಕ ಹೆಲ್ತ್ ಅಫೀಸರ್ ಅವರು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಬಸವನಗುಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಕಕ್ಕಸ್ಸು ನೀರನ್ನು ಓವರ್ ಡ್ರೈನೇಜಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಚೀರ್ಗ ಬಂದಾಗ ಇದು ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಕಲಸ ಎಂದರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ, ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಓವರ್ ಡ್ರೈನೇಜಿಗೆ ಕನಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರಾಂಡ್‌ಗೆ ಕನಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿಸಿ ಕಂದಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಯಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಮೀಷನರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಿಡಬ್ಲೂ ಎಸ್‌ಎಸ್ ಬಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಕ್ಕಸ್ಸು ನೀರನ್ನು ಓವರ್ ಡ್ರೈನೇಜಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಮಾನಯ ಜೊತೆಗೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಯಾರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರೇ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದ ಕಂದಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಯಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಸ್ಲಂಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ರೆಕಗ್‌ನೈಸ್ಡ್ ಸ್ಲಂಗಳು ಎಂದರೆ ೧೫೦-೨೦೦ ಇರಬಹುದು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ರೆಕಗ್‌ನೈಸ್ಡ್ ಸ್ಲಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಡ್ರೈನೇಜ್, ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಲಂಗಳ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಕ್ಕಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಗಿಲು-ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಲಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅನ್‌ರೆಕಗ್‌ನೈಸ್ಡ್ ಸ್ಲಂಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅನೇಕ ಸ್ಲಂಗಳು ಇವೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಡೆದಿದ್ದರು. ಈಗ ಪುನಃ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿ ಕೂಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ೧೯೭೬ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೊಸ ಸ್ಲಂಗಳು ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರ ಹೆಸರು ಮತ

ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೊರಗಡೆ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಸ್ವಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಸ್ವಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಓಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಸೇರಿ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಕ್ಟಾಯ್ ಪದ್ಧತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದರೋ ಬಿಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ತೆಗೆದರು. ಆಕ್ಟಾಯ್‌ಗೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಅಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಆಕ್ಟಾಯ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಆ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಅದು ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಕ್ಟಾಯ್ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈದನ್ನು ಸ್ಟೆಂಟಿಫಿಕ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಾದರೂ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ನಗರಸಭೆಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಬೇಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆಯವರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಟ್ಟು ನೀಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡದೆ ಎಂಟ್ರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವಾಹನಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ನಗರಸಭೆಯವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ದಾರವಾಡ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, the share of the Motor Vehicles Tax collected by the Government and agreed to be paid to the Bangalore City Corporation was fixed in 1930 and the amount was Rs. 4,56,800/-. Since 1930 it has not been revised whereas the recoveries from the Motor Vehicles Tax in Bangalore has gone to several crores of rupees. We have brought this matter to the notice of the Minister several times when we met him at the meeting of the Corporation. He has not lifted his little finger in this behalf.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Let us see what he says in his reply.

4-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಪ್ರೈವರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಗವೀಪುರಂ ಗುಟ್ಟುಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲಿನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಪಾಸ್ ಆದಮೇಲೆ ಲಿನೇ ತರಗತಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ನನಗೆ ಸೀಟ್ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅತ್ತುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲರ ಕಡೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಯಿಮತ್ತೂರಿನಂಥ ಚಿಕ್ಕ ನಗರದಲ್ಲೇ ಫ್ಲೈ ಓವರ್ ಇದ್ದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ

ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರಿಂಗ್ ರೋಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿ ಐದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕುಲರ್ ಟ್ರೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಗೃತ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕುಲರ್ ಟ್ರೈನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಆಥಾರಿಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ತರಬೇಕು. ವೆದ್ರಾಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮೆಟ್ರೋ ಪಾಲಿಟನ್ ಆಥಾರಿಟಿ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆರೋಗ್ಯ, ಶಾಲೆ, ರಸ್ತೆ, ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಆಥಾರಿಟಿ ರಚಿಸಿ ವಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ತರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ರಸ್ತೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ೫೦ ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ ನಗರವನ್ನು ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಡೆಡ್ ಸಿಟಿ ಎಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುತುವರ್ಜಿ ಹಹಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜಲಮಂಡಲಿಯವರು ಕಾವೇರಿ ಮೊದಲನೇ ಹಂತವನ್ನು ಮಂಗಳಿ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಪಾಂಡರ್ಡ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ೪೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೇ ಹಂತಕ್ಕೆ ೨೦೦ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಹೀಗೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ೯ ಗ್ಯಾಲನ್ ಪರ್ ಹೆಡ್ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ೪೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸಿಗುವುದು ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜಲಮಂಡಲಿಯವರು ಅರ್ಕಾಡತಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜ್, ಮಂಚನಬೆಲೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಪನ್ ಡ್ರೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕಸ್ಸು ನೀರು ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಪಾಮ್ ವಾಟರ್ ಡ್ರೈನ್ ಗೆ ಕಕ್ಕಸ್ಸು ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ವಾಸನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪಾಮ್ ವಾಟರ್ ಡ್ರೈನ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿ ವಾಸನೆ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಂಚಾರ ಇರುವ ಕಡೆ, ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ವರ್ಧಿಸಲು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಲಿಯವರು ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೇ ಹಂತವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಸ್ಟ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ನಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ೯೦ ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ೧೦ ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಂದ ಪಡೆದು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೨೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಹಾಕಿ ಮತ್ತು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದ ಸಾಲ

ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರದಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ೨೦೦೦ ಎ.ಡಿ.ಯೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪೈಟಿಕ್ವೆಡ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಯೋಜನೆ. ಇದು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎ.ಡಿ.ಗೆ total health care for all ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಪೈಟಿಕ್ವೆಡ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೈಟಿಕ್ವೆಡ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ರಾಮೇ ಗೌಡರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇರೀತಿ ಈಗಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳವರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದಿಮೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ, ದೀಪದ ಸೌಕರ್ಯ, ಒಳಚರಂಡಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗೂ ಆದೇಶ ನೀಡಿ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಅಥವಾ ಟಾರು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಹಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಸ್ಟಾಬ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ದರೂ ಹಾಕಿ ಜನರು ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೇ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಒಳಚರಂಡಿ, ಹಾಗೂ ಇತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಮಿಷನರ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಈ ಹುರುಪಿನ ಕೆಲಸ ಅಗಸ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಗೋಣಿತಟ್ಟನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಒಗೆದಂತಾಗಬಾರದು. ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಳಗಿದಂತಹವರು. ಹೊಸ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ರಿಲಾಕ್ಸ್ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆ ನಂತರ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ದಿಟ್ಟತನದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಹೊಸ ಕಮಿಷನರ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಡೀಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎತ್ತಿದ ಮಣ್ಣು ಮಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಮೋರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮೇಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಇಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಇದೆ ಅದು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವವರಿಂದ ನೀರು ವಗೈರೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರೋಡ್ ಕಟಿಂಗ್ ಫಾರ್ಡ್‌ಸ್‌ನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಎಂಬಿನಿಯರ್‌ರವರಿಗೆ ಇದ್ದು, ಆ ಅಧಿಕಾರ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಆದರೆ, ಇದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಏನು ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ

ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರಲ್ಲೇ ಬಿಡಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಾದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕಕ್ಕುಸ್ಸು ಹಾಗೂ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜೇಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರಿಗೆ ಬರೇ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ನಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷದವರೆವಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೋ ಮಾಡಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಏನಾದರೂ ಮಿಸ್ ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೇಲ್ದಿಕ್ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Sri Basavalingappa was a well-known Municipal Administration Minister. Let this House have the benefit of his mature experience.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—(ಯಲಹಂಕ) Thank you Sir. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಧೀರ್ಘ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದರ ಸು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಹಾಗೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಇದರಿಂದ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಿರುವ ನಾಗರಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಆಕ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೋ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ತರದೇ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಕ್ಟಿಯೇ ರದ್ದು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಆಕ್ಟಿಯೇ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಅದರಿಂದ ತೆಗೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ? ಯಾರು ಯಾರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಆಥಾರಿಟೀಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಹುಕಾರರಿದ್ದಾರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಹಣವಂತ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಬಡವರಿಂದ ಬಂದಂತಹದಲ್ಲ. ಬಡವರು ಯಾರೂ ಆಕ್ಟಿಯೇ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರು. ಈಗ ಅದು ರದ್ದು ಆದಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ರಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ವ್ಯವಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಿಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಣಬ್ ಕುಮಾರ್ ಮುಖರ್ಜಿಯವರೇ ಆಕ್ಟಿಯೇ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರ ಸಂಕಟ ಅವರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಕಟ ನಮಗೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿ, ಯಾರು ಯಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಗೋಜಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ದಿನಾಂಕ ೨೯-೫-೧೯೮೨ರ ಎಕ್‌ನಾಮಿಕ್ಸ್ ಟೈಮ್‌ನ್ನು ತಾವು ಓದಿರಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ—

‘Trade lashes out at Octroi duty hike’

ಎಂದು ಹೆಡ್‌ಲೈನ್ ಇದೆ. ಆಕ್ಟಾಯ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿವೃತ್ತ ಆದಾಯ ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಖರೀದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಡವರನ್ನೂ ತಕರಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ ತಕರಾರು ಮಾಡಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಟ್ರೇಡ್‌ಲಾಷರ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಹಣ ವಂತ ಜನರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ? ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇಲ್ಲಿ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿದರೂ ಅದು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಅದೇರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಇತ್ತು, ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಇತ್ತು, ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಹರಿಹರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಇತ್ತು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಆಕ್ಟಾಯ್ ರದ್ದಾದಮೇಲೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಾಯ್ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದರೆ, ಸೂಮಾರು ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವರು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿಗೂ ನನ್ನ ನಿಲುವು ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮತ್ತೆ ಆಕ್ಟಾಯ್‌ನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಜಾಲಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದುಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ೧ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೮೨ರಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೧-೭೭ರಲ್ಲಿ ೯೯೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೭೧೭ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೧೯೭೬-೭೭ರಲ್ಲಿ ೧೬ ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೩ ಕೋಟಿ ೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ೨ ಕೋಟಿ ೫೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ೧೨೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ೮೯೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ೪ ಕೋಟಿ, ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ೧೮೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೬ ಕೋಟಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೯-೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ೨೦ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೧೪೯ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ ೮೧ ರೊಳಗೆ ೯೫,೫೦೪ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ೫೪,೦೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಬ್ಯಾಕ್‌ಲಾಗ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶ ವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ, ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮುನಿಸಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ೧೯೭೭-೭೮ನೇ ಆಡ್ವೈಟ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.—

“The Audit Report of the City Corporation from 1973-74 had not received any attention. The money value of the objections runs to several crores. In 1977-78 over Rs. 11.67 crores were kept under objection of which Rs. 3.34 crores were proposed for recovery.”

ಈ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೧೯೭೩-೭೪ರ ಆಡ್ವೈಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಎನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿರಲಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಾಗಿರಲಿ, ಸಿ.ಬಿ.ಟಿ.ಬಿ. ಆಗಿರಲಿ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಿರಲಿ, ಜಿ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವರಮಾನ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಆಡ್ವೈಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. It has been observed by the Public Accounts Committee on page-48 of their Report which was presented to the Assembly on 1st February, 1982 thus:—

- “(1) Printing works done without calling for Tenders... Rs. 9.03 lakhs.
- (2) Advance outstanding for want of clarification ... Rs. 43.28 lakhs.
- (3) Non-collection of revenue from Jayanagar Shopping Complex, Public Utility Building ... Rs. 14.47 lakhs.
- (4) Non-production of measurement books, vouchers etc., ... Rs. 69 lakhs.
- (5) Public Works advance outstanding adjustment — Rs. 12.17 lakhs.
- (6) Other advances pending adjustment ... Rs. 33.29 lakhs.
- (7) Non-production of vouchers, recovery in measurement books — Rs. 13.02 lakhs.
- (8) Excess payment due to wrong calculation — Rs. 3 66 lakhs.”

ಅಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆಡ್ವೈಟ್ ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿಗೂ ಅಡ್ವೈನ್ಸ್ಟೇಟರ್ ಆಗಲಿ, ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಲಿ ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಆಡ್ವೈಟ್ ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ಹೋದಸಾರೆ ಹೇಳಿದೆ, ಈ ಸಾರಿ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಮಾತ್ರ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ವಿನಫ ಜಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಎಲ್ಲ ಆಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಲ್‌ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4—30 P.M.

† SRI P. F. RODRIGUES (Mangalore).—Sir, I rise to support the demands of the Housing and Urban Development department and at the same time, I wish to make some suggestions mostly pertaining to my city from which I come from.

We have got a water supply system which was conceived in the year 1939 and this system was for the then Mangalore city. Now the water supply system that is there in Mangalore city is hardly satisfactory. We have not been able to take the water main to the interior parts of the city except in the main roads. Now the Mangalore city has become a Corporation and more areas have been joined in this Corporation and they too do not have water. Further, today the City of Mangalore or the Corporation of the City of Mangalore has no elected representatives. Nevertheless we have got an Administrator, who is one of the finest officers that the city has ever had. One should really wonder as to how this officer is able to devote his attention to the matter of administration. He has set an example to the saying 'where there is a will, there is way for the human beings to work.' This Administrator of the City of the Mangalore Corporation has performed his duties so well to extract an opinion from the public of the city of Mangalore that they do not need an elected representative. They say that they need the present Administrator and he will deliver the goods. Hats off to this wonderful officer, who has improved water supply not only to the city of Mangalore but also to the areas that have been added to the Corporation. He has also improved the lighting system. It is very nice to see the streets of Mangalore city in the nights with beautiful lights. He has also installed the traffic islands with fountains and thus he has done a marvellous job. During this year, fortunately or unfortunately during his regime, the pumping water station from where the water has to be supplied to the City of Mangalore and to the Mangalore Chemicals and Fertilisers, for the first time had the said experience of having salt water. This pumping station is situated about 12 to 18 miles away from the sea-shore and the river contains salt water. This Administrator took immediate action to arrest the flow of salt water in the pumping station and prevented the people from having salt water. Sir, the Mangalore Chemicals and Fertilisers Ltd., Panambur requires raw water and instead of clean water, they got the saltwater. Even the water supply to the city is made from this pumping station only. Here is an instance where we have to open our eyes to avoid the danger and to prevent the salt water coming

in. Sir, on the northern side of the Corporation, there is another river called Pavangi and it has got lengthful of water. It may be explored to find out as to whether it is possible to take that water and whether that water could be sucked in so that the water supply to the city could be made. If that water is taken in to the northern parts of the city, the Corporation as well as to the Mangalore harbour area, that water can be conveniently given depending upon the water supply from the Nethravathi river. Sir, so far as the supply of water to the Mangalore city is concerned, fresh tanks have been sought to be constructed. The difficulty constatly experienced is that when there is cement, there are no pipes and when there are pipes, there is no cement. Sir, if these four tanks at the Higher level are constructed, all areas of city of Mangalore will have water supply. I would request the Hon'ble Minister to instruct the authorities concerned to give top priority to the work of the water supply so that the difficulties of people can be overcome.

S r. so far as the Mangalore city is concerned, there are development projects which the then city of Mangalore had taken and all those works are at a standstill because there was no officer to acquire lands. The Land Acquisition Officer was not there. But recently a Land Acquisition Officer has been posted. Unfortunately, he has no powers. There is no use in posting an officer without powers. I had made the representation to the department to vest him with the powers. I do not know as to whether it has been done. If it is not done, I earnestly request the Hon'ble Minister to see that the powers are vested in him, so that he can take up the Land Acquisition work and the development works thereby, in the Mangalore city can be taken up.

Sir, as you know on account of the new harbour that has come up, there is terrific improvement in the city and the roads are very narrow. Proper communications are not possible. Fresh roads have to be constructed. When are these works going to be done, if the officer appointed is not given sufficient powers? Secondly the traffic both the pedestrian as well as the vehicular, in the city of Mangalore is increasing by leaps and bounds. There is a point in Mangalore city by name 'Hampanaghatta'. It is a junction in the city and it has to take all the incoming and outgoing vehicles. There is no other place. The entire traffic has to pass through this point and there is also pedestrian crossing. It is a matter of regret to say that the people are crossing the roads at that place with frightful fears. There was a plan to have a sub-way at Hampanaghatta and the estimate at that time was Rs. 16 lakhs, I earnestly request the Hon'ble Minister to give thought to this

immediately to create a Sub-way so that there can be free flow of traffic and the difficulties of the pedestrians are solved.

Sir, the Hon'ble Member Dr. H. L. Thimmegowda spoke about the share from Motor vehicles tax to the Corporation of Bangalore. Sir, my city is not better: The Corporation tax of Rs 2321 has been fixed and it is being paid. Sir, this was fixed in the year 1932 by the then Government of Madras in respect of the then area of the City of Mangalore taking into consideration, the vehicles that were there in the year 1932. Sir, 50 years have lapsed. When there are so many vehicles in the city of Mangalore, this is the tax that is being paid.

It is an insult to the Corporation that this amount should be maintained even after 50 years when the City has expanded by leaps and bounds and vehicular traffic has gone to such high proportions. This also may kindly be looked into. Another position I would like to point out to the hon. Minister is of the 'street vendors' in the city of Mangalore. Rightly or wrongly, to day they have come to the street by the sides of the streets. This may not be confined only to the city of Mangalore. It must be also in other cities as well. These poor people are vending the things that are necessary for the people. Instead of making them run helter skelter in the city, why can't the Corporations or the Municipalities prepare a separate place for them so that they can vend the things without trouble? These vendors in Mangalore city are hounded by Police. I do not blame the police because they are bothered about the traffic, there may be a traffic jam and traffic obstruction. So naturally the Police move. But at the same time this problem should be solved. I believe the Deputy Commissioner Dakshina Kannada, had made some proposals as far as the rehabilitation of the street vendors is concerned. I request that this also may be given top priority.

Another problem for my City is Housing. It is impossible to get a house. The Government is posting so many Officers to the city of Mangalore and thank God, nobody is coming. Why? They can't remain under the banyan tree. And we do not have banyan trees either. Where have they to live? Private houses are not available. My own state of affairs is this. I had a mis-fortune of having a house which is available for renting purposes. The house fell vacant because one Excise Officer who was there in it, left. I informed the Rent Controller that my house has fallen vacant. And that house has been rented to a Judicial Officer before whom I have to practice. What will be my position before that court and what will be the position of the Judicial Officer in that court? This is the situation. And today there are people who are not willing to construct houses.

But nonetheless there are people who are interested to have a roof over their heads. Either they want to acquire or have already acquired five cents or ten cents of land. In case of the people who have already acquired five cents or ten cents of land, and if they want to put up a house, they are asked to do 'conversion'. Conversion is not possible, they say, because of prevention of Fragmentation of Holdings Act as if it is sacrosanct. Today if you want to purchase a piece of land to put up a building, you cannot do so because it is agricultural land and you will be offending the Fragmentation of Holdings Act. Sir, I am asking, where are we to construct the houses? This is the anomalous position in which we have landed. A very strange position is that the Urban Land Ceiling Act has been made applicable to the city of Mangalore along with Bangalore and other cities. And the competent authority under the Act has declared certain areas to be excess lands and it is taken over by the Government. How are they taking it over? It is agricultural land according to the Government. Are they not offending the Fragmentation of Holdings Act? According to the Consolidation of Holdings Act the minimum land should be two acres and seventy five cents. This is the anomalous position and contradictory situation that is there. A law is made to enable the people to lead a better life. But on the otherhand this Fragmentation of Holdings Act is coming as a deterrent to them as far as their living is concerned. That is why I made a passionate plea to make that legislation inapplicable as far as my District and my City are concerned. Otherwise the results will be disastrous. I know at least one or two persons whose lands are declared as excess under Urban Ceiling Act. They have filed a writ in the High Court. Suppose if the High Court holds that the taking over of the land is not correct in view of the Fragmentation of Holdings Act, what will be the position of the Urban Land Ceiling Act? This Act is meant to give land to the poor people by taking away excess lands from which I would earnestly request the hon. Minister to bestow some thought to this legislation. And there are poor people in the cities. What is the fate of these poor people? Where are they to live. Of course, a scheme has come. Bhagyamandira Scheme has come. I request the Government to give a serious thought to this so that more and more houses under this scheme are constructed and thereby the sufferings of the poor people are put to an end. I am grateful to you, Sir, for having given me an opportunity. Thank you very much.

† SRI K. BHASKAR NAIDU (Bellary).— Sir, rising to speak on these demands, I will try to complement the hon. Minister for Housing and Urban Development a little later. But let me first refer

to Page No. 4 of the Report they have given. I am just saying about the collections i.e., the D.C.B. statement. The demand in the Bangalore City is Rs. 831 Lakhs; collection is Rs. 476 Lakhs and the balance is Rs. 354.44 Lakhs. Coming to the demand of city of Belgaum the demand is Rs. 106/- lakhs; collection is Rs. 61/- lakhs and balance is Rs. 44 Lakhs. Coming to the demand of Hubli-Dharwad Municipal Corporation, the demand is Rs. 213/- lakhs; collection is Rs. 51.72 lakhs and the balance is Rs. 161 lakhs. Coming to Gulbarga, the demand is Rs. 96.83 Lakhs; collection is Rs. 83/- lakhs and the balance is Rs. 12.83 lakhs. Why I brought these figures to you is because it is my duty to see that Bellary gets water. But unfortunately we sit here listening to the speeches made by Bangalore people on Kaveri Project in spite of spending an amount of Rs. 100/- crores for that.

SRI A. LAKSAMISAGAR.—Rs. 55/- crores only. Hon. Member Sri Bhaskar Naidu must lend support for getting water to Bangalore City because he also drinks water here.

SRI K. BHASKAR NAIDU — I quite agree, I am not saying that Bangalore should not get water. Every town and every village in India must have drinking water. It is a shame that even after 35 years after independence we are not having drinking water in this country. Hon. Member Sri Basavalingappa, when he was the Minister for Municipal Administration made small Panchayats as small Municipalities and cut away all the funds that were given to them. I just enquired why did he do that. He said, "We can pump in more funds".

What has happened? Municipalities are under liquidation. They don't have money even to pay the electric current bill. That is the position. But all of a sudden our position increased. Our status has gone up. On the railway compartments they used to mark I, II and III Class. Overnight what they did was they painted III Class number removing one and they made it II Class without any amenities being given.

SRI MICHAEL B. FERNADES.—Mr. Madhu Dandavate added some amenities.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I will congratulate all those people who have helped to build up this country.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕುದುರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಕುದುರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು

ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆಗಳು. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU. --Unfortunately they have thought of a Municipal Administration Minister from that area after a long time. During the next Ministry there must be another man from Hubli Dharwad. If Mr. Bommai joins our party I would see that he becomes the municipal Administration Minister.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ತಾವೇ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—If he is given some other portfolio.

AN. HON. MEMBER.—He is suggesting a demotion to our leader.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—So. Mr Bommai has got a feeling towards his people. Let him serve. Sir, I was talking on these taxes that are being collected. Whatever might be the work if the taxes are not collected properly I don't think anybody needs any credit. Sir, I am talking this with the experience of twenty years as a Municipal Councillor and about ten years as Municipal Chairman of the Bellary city municipality which is 125 years old. When I was short by about six per cent I know the Divisional Commissioner of Gulbarga wanted to give me a charge sheet for improper collection or less collection. I don't know what the Hon'ble Minister is doing. Sir, your money is here in all the big cities. It is not the small village that is not paying the taxes. Here are the taxes, Sir, that has to be collected. Why not the Corporation wake up? I compliment the officers. They are very good officers. I have no grouse against any officer but at the same time they must extract work from them. Give the Bangalore Corporation to my hands and I will see that this collection is done within 15 days. Mr. Dharam Singh, please see that taxes are collected properly. There are lot of under assessments. In my own city from 1964 there has not been any assessment. I don't know who is at fault. The moment an assessment is done there is absolutely a mistake. I don't know whether it is a wanton mistake or not. The first house will be taxed Rs. 100, the next house with the same plinth area in the same locality will be taxed Rs. 25 and the third house will be taxed Rs. 150/- Naturally the middle man goes to the Court. Now-a-days, Sir, stays are being given for mere asking.

KUM. S. PRAMILA.—Stays are being given for mere asking ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾ?

SRI K. BHASKAR NAIDU.—In this House I have the protection. When I talk about the judges and High Court can't I say that stays are given for a song? Sir, I maintain. I have said it and I have the authority to say so. People have given me the power. This is my place where I can say. Sir, I have got other suggestions also. Why not the Government buildings also be taxed? I am asking you this. Taxes must be collected from Government quarters also. Sweepers go there and clean. Pipelines are given, water is given to them, lights are provided and why their houses are not taxed? You collect rent from them according to the salary. What right have you for not collecting tax from them? You are missing so much of tax in one form or the other. You have got to collect this tax. The then Minister Sri Basavalingappa gave consent for the removal of octroi. The reason he gave was 'dishonesty'. Sir, dishonesty is part of our life. It is only a matter of degree. All of a sudden octroi was removed. What happened to the municipalities? They became paupers. They have brought in another tax. Instead of calling Rama they call Laxman and collect the taxes. Octroi has to be brought in. You may call it as a barbarous tax. I don't agree with that. That was the best tax. At least the Municipal Commissioner had some money and if he wanted to by anything he could have got it out of that money. Today what is the position? There are Treasury Officers and Revenue Officers in the Municipality without having any money. Sir, you have spoken about Improvement Boards. Improvements Boards are good. You have given them two and a half lakhs of rupees or three lakhs, a car but there are no members. What is the Chairman doing? Every month the expenditure is about Rs. 10,000. They get their salary. They pay light charges. On this particular point I am talking as far as Bellary is concerned. You have given two and a half lakhs which is just good enough for their salary. Either you must provide them with enough funds or scrap this. There is no point in having this in small place where they cannot function. Now I would like to come to what good things you have done. Yes. When I say something bad I must also say something good. You have really done some good things. I don't deny. Particularly your officers Sri Balagopalan who was the Deputy Commissioner there and Sri Nanjundaswamy and Sri Chittaranjan Das who was Divisional Commissioner of Gulbarga, have done something good for my municipality.

5-00 P. M.

I laid foundation stone for a building. Foundation stone is famous in Bellary. I hope the Finance Minister would give us some money immediately for the work to start. There is no chance of

pruning this evil any further. I am not going to tell about this further. Perhaps, this may be the last speech I make. We have been deceived, however, much sympathetically you might have considered to give the money. Money has not been given. You were kind enough to me when I spoke to you to give us some borewells. We were grateful that you have given borewells which is not possible for a town to have.

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

Sir, the Government has done really some good work. What I want to tell you is, why not you have your own Directorate? Why is the delay? I cannot understand. Where is the lacuna? Why have you not started? Your officers have their own say in the matter. It is not enough to write a letter which has got to go to the Deputy Commissioner and from the Deputy Commissioner it has to travel to Divisional Commissioner which is much a post office, who just initials on the dotted lines and then it comes to Vidhana Soudha. By the time it is sorted and replied it will take six months. The Deputy Commissioners cannot spend their time in office. They have got so many meetings. He has to follow whenever Minister like Begane Ramaiah visits places leaving all their official work. This is what they say. Why can't we have a Directorate? Lacuna is funds. I am sorry, my hon. friend Mr. Moily is not here.

I must thank Mr. Balagopalan on behalf of Pura Karmikas because after 30 years, they have got their pensions. They will pray for you. Pensions were not being paid inspite of my telling Ministers. Pensions were not given for the last 15 years. Within a week they were able to do it. I really compliment them. One more good thing is from 1975 to 1979, 53 non-sanctioned work at a cost of Rs. 1,570 lakhs were taken up. The expenditure was actually 2,160 lakhs of rupees. From 1-1-80 to 31-3-80, non-sanctioned work is 80; the amount sanctioned is Rs. 7.61 crores. You have completed 58 old works. I compliment you really.

The most important thing is drinking water. I know my hon. friend Sri Muthinapendimath is expecting me to say a word about Gadag. It is not only Gadag, Hubli, Dharwar, Nippani and every other place in this country must have water. I know your Water Board is doing a great job but you must hurry up the works. There is no use of postponing. You must get funds. I know it is difficult to get funds. You have got to move and things must happen. People say, Rome was not built in a Day. It is an old adage. You must do so that people feel what you are doing. Things must move; then alone whatever work you have done is recognised. Every five

years or every year, we keep on shouting and saying that water is not good enough. I want that this Directorate must come up immediately.

Sir, schools have been taken over in Bellary. From the last six months, teachers have complained to me that they have not received their salaries. This is a fact I want you to say that these poor teachers are paid immediately. They have been struggling. The Government has taken over the Municipal Junior College; they have taken over only as far as taking over but their salaries have not been paid.

Sir, you have done some good work for the SC/ST, spending 18% of them but you must insist every officer for their weekly programmes I feel that they are living in the worst conditions which cannot be imagined.

One more thing is about Dhobi Ghats I wish my shirt should be as clean as possible. But the washermen are washing our shirts in silted water because there is no water. A small pond is used for washing and the same is used for drinking of water by buffaloes. I think Dhobi Gat is an essential thing in the modern days of washing I request that Dhobi Ghats should be constructed. Thank you.

† ಶ್ರೀ ಬಾಪೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ (ಧಾರವಾಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಗರಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಕಾಯಿ ತೆರೆದ ಮೇಲೆ ಎಂಟರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಕಾಯಿನಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರುವಂತೆ ಎಂಟರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಸಭೆ ಮತ್ತು ಮಹಾ ನಗರಸಭೆಗಳು ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪು ಯಾರದ್ದು? ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಅನಿಸುತ್ತದೆ; ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬಹುತೇಕ ಹಣವನ್ನು ಎಂಟರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನಿಂದ ಸಿಗತಕ್ಕಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಗರ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಮಹಾನಗರಸಭೆಗಳು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಶದಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಲ್ಲ, ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ, ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಳಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ ಇದೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ ಇದೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಂಡಳಿಗಳು ಇವೆ. ಹೆಚ್ಚಳಿ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವರು ಸುಖವಾಗಿ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳಷ್ಟು ಇದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅದಕ್ಷತೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರುಗಳು

ಬಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ತಾವು ಎಂಟ್ರಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಲೋಕಲ್ ಸೆಲ್ಸ್ ಗೌರವೆಂಬ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಬಿಟಿಪರ ಕಾಲದಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಇದರಿಂದ ಈವೊತ್ತಿನದಿವಳ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತವಾಗುವಷ್ಟು ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಫ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ರ್ಯಾಂಕ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ತರಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೊಸ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ತಾವು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ರ್ಯಾಂಕ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ತರಹ ಬಂದೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಂತೆ ಅಂದರೆ ಪ್ಯಾನಿಂಗೇನೇ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ಗೇನೇ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಹೀಗೆ ಬಂದೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟಿವ್ ಫಾರಂ ಆಫ್ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ತರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಅವರವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್-ಐ.ಪಿ.ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪನವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ೩೩ ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೮೫ ಸಾವಿರ ಜನರು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದವರು ಅದರ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿರಬಹುದು ಅವರು ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಆಕ್ರಮವಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು, ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೨೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು, ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ೩-೪ ಜನರು ಸೇರಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಇದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವೇ? ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದಕಾರೂ ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರತಾರೋ ಅಂಥಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಆಥರ್‌ಸ್ಟ್ ಆಕ್ಟುಮೆಂಟ್, ಎಡಿಕ್ಟನ್ ಬಿಲ್ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನಾದರೂ ತಾವು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅದೇ ತರಹ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಆಡಿಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಆಫ್‌ಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಡಿಟ್ ಬ್ಯೂರೋ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಹಡ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ಆಫ್‌ಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾ ಆಕ್ರಮ ಪ್ರವಹಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಡಿಟ್ ಬ್ಯೂರೋ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಐದನೆಯದಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿದ್ದರೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಲೈಟ್ ಇಲ್ಲ ಬೀದಿ ದೀಪ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರೀಕರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಲೈಟ್ ಮತ್ತು ವಾಟರ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ನಗರದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಬೇಕೋ ಎಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೆಂಟೇನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಯರೇಜ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೈಂಗಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡಲು ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದರ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಗೊಂದಲ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನಗಳು ಅವರನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆರನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೮೦-೮೨ ರಲ್ಲಿ ೩೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ ೫ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿನ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ರಾಜಸ್ಥಾನದವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಹಣವನ್ನು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ೩೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕೇವಲ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೋಡ್ ಮೆಂಟೇನ್‌ಸ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಇದು ಕಣ್ಣು ಬರಿಸುವ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಈ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೋಡ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ೩೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್‌ನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏನು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಡ್ ಮೆಂಟೇನ್ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಂದಲ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಕೆಲವು ರೋಡ್‌ಗಳು ಇವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಿ.ಒ.ಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಗೆ ಸೇರಿದ ರೋಡ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರೋಡ್ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ರೋಡ್ ಪಿ.ಒ.ಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೋಡ್ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೋಡು ರಿಪೇರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಅದು ಯಾವ ರೋಡೇ ಇರಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸರಹದ್ದಿ ನೋಳಿಗೆ ಬರುವಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ರೋಡುಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರೇ ಅದನ್ನು ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ತಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ದೂರುಗಳೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಮೇಲಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಏಳನೆಯದಾಗಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸರಹದ್ದಿ ನೋಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂಥಾ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳು ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷ ಎಂದು ಲೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ

ರೀಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ವೆ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸರ್ವೇಯರ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾಗಗಳು ಸೇರಿವೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಲೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಅದರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಂಟನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಾನು ಹೋದ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ಲಾನಿ ಟೋರಿಯಂ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಪೋಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಒಂದು ಮಾಡಿದರೆ, ಸುಂದರವಾದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಆನಂದಪಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಆಟವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಟ್ರೈಪೋಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಸರ್ಪರೇಟ್ ಆಗಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಜಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಟ್ರೈಪೋಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪುಲಿಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ೨೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಮತದವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರವರ ಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ ಇನ್ನು ಇತರ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಪೇಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಆರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಆನಂದದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಾವೇನೋ ಬಾಲಭವನ ಅಂತ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಪುಟಾಣಿ ರೈಲು ಓಡಿಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನನಸಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಟ್ರೈಪೋಲಿ ಗಾರ್ಡನ್‌ನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪುಲಿಸ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ಜಾಗ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ, ಎಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಜಾಗ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಾದಿ ಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಾವು ಈಗಲೇ ಒಂದು ನಾಂದಿ ಹಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾನು ಹೋದ ಸಲ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ಲಾನಿಟೋ ರಿಯಂ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಟ್ರೈಪೋಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅದರ ಫಂಡೇಷನ್ ಸ್ಪೋನ್ಸರ್ ಸಹ ತಾವೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಒತ್ತೋತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಒತ್ತೋತ್ತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಫಂಡೇಷನ್ ಸ್ಪೋನ್ಸರ್ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಖಂಡಿತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಕೇವಲ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈಗಾಗಲೇ ೮ ನಿಮಿಷ ಕಳೆದಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ೨-೩ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಮಾತೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಂಭತ್ತನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಕಳೆದ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮರ್ಗಾವಳಿಯನ್ನು ತೀರಾ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಬರಲು ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬುಲಿ ವಂತರಾದ ಹುಡುಗರಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾಸಗಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೋಗಿ ಸೇರಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಸೇರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಬಡವರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಯಾರು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಹುಡುಗರು

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಅಂಥಾ ಹುಡುಗರು ಪಾಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ, ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಮುನಿರಡ್ಡಿ ಪಾಳ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ, ಅವರು ಆ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಲುಪಬೇಕು, ಇದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ತೊಂದರೆ, ಮೂರನೇ ಕಾರಣ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವುದು ಎಂದರೆ, ಪಿ.ಸಿ.ಎಂ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಸಿ.ಬಿ.ಜಡ್ಡೆಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೀರಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೀರಿ, ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೀರಿ, ಒಂದಿ ಹೇಳಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಟೀಚರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತೀರಿ, ಯಾರಾರು ಯಾವ್ಯಾವ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಹಾಕದೆ ಈ ತರಹ ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದಲೂ ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಆಗದೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬಸವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನವರು ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸ್ಕೂಲ್ ಏನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಮೇಲಾಗದೆ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಟೈಪ್ರೈಟಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೆಟ್ರೋಪೋಲಿಯನ್ ಬ್ಯಾರೋ ಇದೆ ಆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒದತಕ್ಕಂಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲ್ಯಾಪಟ್ರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕೂಡಿಯಾವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ಕಳಪೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಅವರು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಬಸವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ, ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಡವೇ? ಆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ದನದ ಆಶ್ರಯ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರದ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಹುಡುಗರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡವೇ, ತಾವಾದರೂ ಕೂಡ ಈಗಲಾದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಆ ಹುಡುಗರು ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಸುಧಾಮನಗರ ಮತ್ತು ಜರ್ನಲ್‌ಸಿ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ, ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ಬಂದು, ಅವನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಎಂದು ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಜಾಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಹಾಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಲಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

SRI MICHAEL B. FERNANDES (Bharathinagar).—Mr. Speaker Sir, This debate on the Urban Development Minister's demand is unfortunately turning itself into a Council Meeting and that is largely because we don't have elected Councillors, for the last 8 years during which period the Bangalore City has grown by 74%. There has not been Elected Council and therefore all those problems will have to be discussed here. The other day, Mr. Jeevaraj Alva called ourselves as Glorified Councillors. Even that, we cannot be called as glorified Councillors because each Councillor has to look after 8-10 divisions as against a single Councillor. We have become some sort of Condemned Councillors. This House has been reduced to the position of a Council rather than an Assembly dealing with higher issues. During this period, we have seen a large number of Administrators coming and going; Commissioners coming and going, creating lot of instability in administration which makes for inefficiency in administration. I think the Government must ensure that there is no damage done in that front.

Now I said that the City has grown by 74% during the last 10 years in terms of population but in terms of so many other things, i.e., number of Hotels, factories, new establishments, Cinema Houses etc., perhaps the growth is much higher during this period. What is the growth in the staff strength? It has almost remained stationary. Now you take the City of Bombay which is 2-3 times bigger than the City of Bangalore in terms of geographical area and population. They have 1.25,000 Corporation employees. They look-after electricity, water supply for the people. Even if you add these workers in the other departments, it won't exceed 20,000-25,000. Here the Corporation has got 10,000 workers and the rest would be little over 10,000 or so.

There is no comparison at all. You have to think of giving proper service to the citizens. I therefore request the Government to set up an expert committee or panel to study the staff requirements of the Bangalore City Corporation. It should not be on *ad-hoc* basis. Some Commissioner says that so many staff is working and so many number of people are required but each Commissioner will never know what is the staff required to provide proper facilities to the citizens. The Commissioners come and go. They stay hardly for a year or two and go. I would request the Hon'ble Minister to set up a Committee and find out the correct staff strength and also the number of trucks, lorries and other implements that are required etc., for keeping the city in a perfect condition. If this is done,

then the City will become a garden city but to-day it has become not a slum city but a Garbage City. Let the Hon'ble Minister come with me right now after the House is adjourned. I will show how the heaps of garbages are dumped in different parts of the City. Let him see the heaps of dirty garbage stinking in various places. Therefore, all these will add to the diseases. Since you have not fulfilled your promises Sri Dharm Singhji has promised, even our Hon'ble Chief Minister Sri Gundu Rao has promised both inside the House and also outside that elections to the Corporations will be held I suggest to the Government to give powers to each MLA to look-after each division of his constituency. You can give us the power to deal with certain issues but keep the power of controlling the money etc., with you only, we will show you the real progress.

You can give the power to decide what work is important in our division for the people at a given point of time. I wish he would consider my suggestion in this regard. As I said earlier, the number of employees in the Corporation is insufficient but to those who are working there, proper encouragement is not given in the matter of promotions. There is no seniority list. Even after 25 years, they don't know where they stand in terms of seniority. It is unfortunate that in the Bangalore City Corporation, they have not been able to publish a seniority list for their workers.

Regarding Housing, the Corporation has constructed houses for their employees. These Corporation houses are occupied by people and residing there for the past 30-40 years. There was a Government decision that these houses may be made available to the occupants at a certain concessional rate. Now, free sites are given to the economically backward classes people, but most of these Corporation employees are economically backward; otherwise they would not have been given these houses decades ago. Therefore, there must be a change in the policy and what was decided by the Government at one time was sought to be undone. I request the Hon'ble Minister to ensure that these houses are disposed in the manner already proposed.

Sir, about the income for the Corporation, I would like to say something. The one source is Octroi. There is a suggestion that Octroi be re-introduced. If it is re-introduced, the earlier concession will not be passed on to the people but on the otherhand, it will be an additional burden on the people.

It will only add to the cost of living and the consumer prices will go up. Therefore, some other means could be found and Octroi should not be re-introduced at this stage. If it is introduced, there

will be holding up of lorries, trucks carrying goods into the City at the Octroi gates and this will definitely cause a great inconvenience to the citizens. If the goods are stuck up at Octroi gates for days together, it will create problems and there will be a national criminal waste if the goods become not fit for use. Therefore, I request the Government that Octroi should not be re-introduced.

Then Sir, there is lot of evasion of property tax and the way which assessment is made is not uniform. The assessor is supposed to decide the property tax on the basis of the market value. For a big banglow, lower rent is fixed and for small houses, higher rents are fixed. If someone wants to occupy a house very badly, he may have to pay a very heavy rent. I think the present norm is not in order. It is seen that less tax is levied on a big house and more tax is levied on a small house in the same locality. Therefore, the present norm should be changed and we have to think of a new norm. If a person built a house with his own savings by putting mosaic flooring etc., it is natural that he gets a better rent. He is sacrificing his savings to build the house with better facilities. For that you are penalising. If he had invested the money that he had spent for mosaic floorings etc., in some securities and in pawn broking, he could have earned a good amount, and he would have avoided paying tax. If he invests the money here on his own house on mosaic flooring, i.e., to provide better amenities to the residents, he has to pay more tax. Therefore, you have to take the width of the road, take the garden and other facilities provided in that locality before fixing up the tax. You have to see what the Corporation has given to the residents and the previous year's expenditure in that area and it is only on that basis, you have to fix this tax. Everyone must know for the particular width of the road and compound, how much he has to pay. Now it is left to the whims and fancies of the tax assessor and lot of *golmal* is going on. Lot of corruption is going on and number of houses are under-assessed and over-assessed. Let there be an Expert Committee to study all these things and suggest fixing of new norms. It is very necessary to have a fool-proof arrangement. Let there be a little give and take and now almost all the orders are challenged. Therefore, it should not be a whimsical figure. You can go and ask one big house in a locality; You will find that the tax is less but for the next house which is a small house, the tax is more. Therefore, levying of higher tax for inferior houses should be stopped. If you want, you can verify it from your records. Therefore, once again, I request the Government to evolve a new method for deciding this tax and not by this rent method. Sir, regarding Housing, in every growing City, the housing problem

is a growing problem. If number of factories are coming up, people will be benefitted but to work, people have to live here. Therefore it is necessary that the Corporation should make a rule to the effect that every factory owner, every owner of establishment put up houses for their employees and let there be a revolving fund.

Let every worker after he joined employment should contribute voluntarily or compulsorily to the above fund. Let it be by an arrangement whereby every worker has to pay a certain percentage of his salary into that fund. The employer is supposed to pay the matching contribution. Let the State Government & the Corporation put the matching contribution. You can ask the Central Government to put a matching contribution. With this revolving fund, it is possible to construct houses for the workers. It is difficult to build houses now a days because the bricks and sand are very expensive. Please nationalise sand and brick-making. The Contractors are making huge profits on these items. Bring these building materials under the control of the Government. It is better to nationalise sand and brick-making so that the same could be made easily available to the people to build their houses. Now people have to spend lot of money on sand and bricks alone. That is why I suggested nationalisation of the brick-making industry. Take the assistance of the Co-operative Housing Societies, all the workers, HUDCO, Housing Board and employees and ensure that adequate number of houses are made available to the people at cheap rates. I request the Government to take initiative in this regard instead of just giving slogans that houses will be provided to every one. Let there be a constructive working in this regard. If people are involved, I am sure, the programme will be more effective.

Sir, about water supply, I would say something. When the BWSSB people lay new pipe-line, they expect the people to take connection from it. It is the job of the BWSSB because new pipes have to be laid on account of certain defects in the system itself. Therefore, connections should be given to the people by the BWSSB itself. Sir, there are lot of complaints about the valves being loosened and giving way to leakage of water and also mixing of sewerage water into the drinking water, which give rise to epidemic disease. Therefore, immediate action will have to be taken in this direction. It is also very necessary to see that all old pipes which are rusted should be changed immediately as otherwise they absorb the effluence from the neighbouring pipes or from the open silt and cause jaundice and other epidemic diseases.

The borewells must be tapped. The borewells must be provided on a large scale. To overcome the water problem, I would suggest that water can be collected in man-made lakes and ponds which is now flowing into the sea. The water so collected can be used to wash roads, watering gardens and parks, construction of houses etc. At present, the filtered water is being used for these purposes. I think, it is a national crime.

Now, I come to my last point and that is the problems of our cities which have increased by leaps and bounds. Therefore, I would suggest the Government to constitute local and divisional level Citizens' Committees and see the peoples involvement in their civil problems. This is necessary even when there are elected council and all the more so when there are no such elected councils. I would request the Government through you Sir to set up Citizens' Committees (Local) in different divisions so that the problems of the people can be solved little more effectively. It should be a Committee where representatives from all parties and the people may meet in the Community Hall or somewhere and discuss the problems and have a time bound programme of action decided upon which would be carried out within the prescribed time limit. Thank you.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಮಂತ್ರಿ ನಮೋಡಿಮರ್ (ಗದಗ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ವಸತಿ ಹಾಗೂ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಸಭೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಫಲ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೈಕೊಂಡಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದೂ ಕೂಡ ಈಗ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ನಗರಸಭೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಕಾಯನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಹಣದ ಅಡಚಣೆ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿದೆ, ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಬರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಹಣ ಕೂಡ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಪೂರ್ತಾ ಎಷ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಟ್ರೀ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಂದ ಏನು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಕಾಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಎನ್‌ಟ್ರೀ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಂಟ್ರೋಡ್ಯೂಸ್

ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಈ ಎನ್‌ಟೀ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾರ್ನ್‌ಸ್ ಪಾಪ್‌ನಿಂದ ಕೂಡ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಗದಗ್-ಬೆಟಗೇರಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಾರ್ನ್‌ಸ್ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಾರ್ನ್‌ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಯಾಂಯನ್ನು ರೀಇಂಟೋ ಡೂಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಒಂದು ನೌಕರರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸರ್ವೆಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಯರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥವನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಸರ್ವೆಯರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಆತನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮತ್ತು ಅವರು-ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಏನೋ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಆ ಸರ್ವೆಯರ್ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗದಗ್-ಬೆಟಗೇರಿ ನಗರಸಭೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ವೆಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಗದಗಿಗೆ ಟೌನ್ ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗನ್ನು ಇಂಟೋಡೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಟೌನ್ ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಶಾಶ್ವತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಬೆಟಗೇರಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಗದಗ್-ಬೆಟಗೇರಿ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ವೈಸೆಯಷ್ಟೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಗದಗ್-ಬೆಟಗೇರಿ ಈ ಅವಳಿ ನಗರಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೨೫ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಗರಕ್ಕೆ, ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೬೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗದಗ್-ಬೆಟಗೇರಿ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು, ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯು ಮಂಕ್ತಾಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಒಡಕು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅದು ಫೀಸಿಬಲ್ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಪಾಂಕ್ಲರ್ ಸಿಕ್ವಿಡೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಅದು ಫೀಸಿಬಲ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಫೀಸಿಬಲ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಎಲ್.ಐ.ಸಿಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಅವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಗೋಳಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು

ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣದ ಮುಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಳೆಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗದಗಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಯ ಗೋಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು-ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಉಪಮಾಸ ಕುಳಿತಾಗ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪ್ರೆನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಸಗೂರ್ ಟೌನ್‌ಗೆ ಕೂಡ ಅಪ್ಪರೈಕ್ಯುಷ್ನ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಂದರಗಿಗೂ ಕೂಡ ೭೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಶಿಗಾ ವಿಗೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೂಡಲೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಸಮದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಡೈನೇಜ್ ಕೆಲಸ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ಇನ್‌ವರ್ಡ್ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಟೌನ್‌ಗಳಿಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

6-00 P. M.

SRI A. LAKSHMISAGAR (CHIKPET).—Mr. Speaker, Sir, hon. Member Sri Basavalingappa has come out with a recommendation to the Government that the Government must have a re thinking over the question of abolition of Octroi. Sir, the question of abolition of Octroi has been there since 1925. Over a period of years there has been a debate and discussion and almost unanimously...

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಆಗಲಿ, ನಾಳೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. There has been a demand that Octroi must go. As late as three or four days ago the Union Finance Minister while meeting the press, I think it is at Calcutta, has called upon all the States to go in for abolition of Octroi. Therefore, my submission is it is too late in the day to think of re-introducing Octroi. Hon. Member Sri Basavalingappa is still labouring under the impression of old notions. All those notions which led for continuation of Octroi are no longer valid. He is still thinking that he is still the Municipal Administration Minister. Those days are gone. Now we have taken the right step and the Octroi should not be re-introduced. The Government must think of finding out some other methods by which they can get the finances for purpose of helping the Corporations and the Municipali-

ties which are now in difficulty. Sir: after the abolition of Octroi the Government has been making payments to the Corporations and also to the Municipalities. It is an admitted fact that all the local authorities are labouring under very great difficulty in meeting even the ordinary day-today administrative expenses. And, therefore, it is high time that the Government should formulate a policy under which all the Corporations and the Municipalities and other local authorities are made known about the monies that they are getting during the course of the financial year. All that has been done by the Government so far is that whenever there is some difficulty in respect of one Corporation or one Municipality, the Government takes an adhoc decision and that is valid only for that year. The abolition of Octroi has come to stay and it is the responsibility of the Government to find finances for all the local authorities including the Corporations and for that purpose the Government must come forward and initiate a policy under which there is a smooth and uninterrupted flow of finances from the Government to the local authorities without let or hindrance and this should find a place in the Annual Budget. If this is not done, the power that is exercised by the Government in distributing monies to all these local authorities can be politically used. There have been instances where the local authorities are being run by non-ruling party Councils. I say it is likely that this weapon of grant of finances by the Government can be made use of as a political weapon to see that the Councils or the Municipal administrations may not be parties other than the Ruling Party. The present Minister may not do it. Therefore, in order to obviate all these difficulties and in order to see that these local authorities function in a smooth and an uninterrupted manner, there must be regular flow of funds from the Government as a commitment well in advance of each financial year. This is my first submission.

About non-holding of elections to Corporations and other Municipalities, much has been said. I am not going to deal with the matter once again. But I must, in passing, say that the Government has reduced these Municipal Governments—Corporation is a Municipal Government under the Corporations' Act; it is a statutory body. It has been given powers and other duties which are self-contained and they are supposed to function uniderruptedly from outside agencies. You have nearly killed this autonomous character of all these Corporations by not holding elections over a period of years. What is the result? You have reduced these Corporations to the level of Departments of the Government, worse than the Departments of the Government. But then in the process these Corporations

have done good service to the ruling party and the ruling party Members and the Ministers. It has done good service in turn. What is holding your hand in not holding elections to the Corporations and Municipalities? You also held out promises. Your predecessors held out promises. You have been very generous in making promises and you have no sense of shame in eating your own words. Is it not the intention of the Government to make use of these autonomous bodies and local authorities as a convenient weapon to see that it only runs the Corporations without any formal orders being passed? All oral orders are issued. There are very few Officers who are courageous enough to disobey the orders. That is the position. Therefore Sir, the Government does not appear to have any intention of holding the elections. I do not mind the Ruling Party Members themselves get elected. But let them hold elections.

About the problems of Bangalore City and other big cities, this aspect has been dealt with at other levels. A good deal of literature has come about this matter and everyone has realised that something must be done to see that the growth of Bangalore City is checked. Sir, Calcutta has been able to check its growth. The growth during the last decade has been only to the extent of 30% whereas Bangalore has reached more than 76% growth during the last ten years. Who should be blamed for this? the Government. It is not as if the present Government did not know or the previous Government did not know. They slept over the matter. Their indifference, their callousness has led to the uncontrolled growth of Bangalore City. It will be a hell to live in Bangalore City after some time. Every effort must be made to see that the growth is checked. What is the method to do that? One method that has been thought of is that there must be an apex authority to see that all the statutory bodies and other bodies which are functioning within the City of Bangalore are made to work within certain coalition. What has happened in Bangalore city is that there are several authorities and each of these is an island itself. It does not see beyond its nose. Therefore, one method by which all these difficulties can be obviated has been the suggestion that there must be an apex body and that is the Bangalore Metropolitan Authority. A Bill has been circulated and the note in the Bill also makes the thing abundantly clear. It says 'The Draft Bill is proposed to be introduced in the ensuing Session of the Legislature'. Now the Session is half way. The draft Bill must have been circulated. The last date for receiving objections and other suggestions was 2-2-1982. That is also over. I do not have any indication that the hon. Minister is serious enough at his job in placing this Bill before this House and get the approval of

this House. Unless this is done there is no ray of hope to check the growth of Bangalore City. Sir, I have had, along with the other Members of this House and the other House, occasion to go round the Country and visit places where similar bodies are functioning. Even if this Metropolitan Authority is established right now, it will take five years to see the fruits of the functioning of this body and within five years what will be the growth of Bangalore city must also be kept in mind. Therefore, the sooner it is done, the better it would be. I don't know why the hon. Minister is slow about this. I do not say he is callous. But I think he is definitely slow.

Then Sir, about the manner in which the Urban Land Ceiling and Regulation Act of 1976 is being implemented in five Cities of the State. I am not going into the details of this. I will only touch upon a few points about the manner in which the Act is being implemented. Sir, it prescribes a ceiling limit for holding of lands. If the lands of a holder is within the limit, the Deputy Commissioner is at liberty to dispose off the land. If the holder is holding a land in excess of the ceiling limit prescribed under this Act, the competent authority is the Special Deputy Commissioner who processes the applications and sends these applications to the Government. The Government is the ultimate authority to decide as to what should be done about the excess land. It does not contemplate an appellate authority or a revisional authority against the orders of the Government. Now what is the total quantity of excess land that is available in the hands of the Government? There are two sentences I have not been able to make head or tail out of it. "During 1981-82 (March 1981 to December 1981) excess vacant land to a tune of 11.9 lakhs square metres was acquired and Rs. 0.74 lakhs was paid towards compensation."

There is another sentence : "Area of excess land declared to the end of December 1981 has been 75794 lakhs square metres."

How have you disposed this land? You are the ultimate authority. Your order is final. It cannot be questioned unless of course the matter is so serious. It can be questioned either under Article 226 or 227. How have you disposed off this land? This has become a perennial source of Corruption in the third floor of Vidhana Soudha. No details are given. The details conceal more than what they reveal. How many industrialists have been given the benefit under this Act? How many persons-non industrialists have been given benefit under this Act? What are you going to do with the excess land you are now in possession? No details are given. It has led to an unmitigated situation where corruption is completely involved in the situation about the disposal of this land. I want a

prompt answer. I want a categorical answer and the details of the manner in which the excess land which is admittedly in possession of the Government has been disposed of or is going to be disposed of or are there any rules governing the disposal of the land? Such rules are also not included here.

Regarding grant of licences to high-rise buildings in Bangalore City. There has been a good deal of debate on this. According to my information, the High Court very recently held that the grant of licences to a particular high rise building is in contravention of Town and Country Planning Act and other relevant provisions governing the issue of licences to high-rise builders in Bangalore City. I believe the same judgement holds good in case of other high-rise apartment builders in Bangalore city. According to my information there are about 260 high-rise building licences granted during the period and out of which 52 are residential flats. And most of these builders have been able to get licences only after January 1980. Let me emphasize this point. Out of 260 highrise building licences which were granted, most of them were granted only after January 1980. After the judgement of the High Court which has held that the issuance of licences is in contravention of several provisions of the Act that point is very clear. I should like to know what action the Government is going to take against the persons who issued these licences to various apartment builders. These apartments have come up in Bangalore City all over. They have nearly destroyed the beauty of the city apart from the other irritants and other consequential difficulties that they have caused. Who is responsible? Sir, I am not here to say that the Corporation engineers and other persons responsible for issuance of licences could have done this job unless they were pressurised from the third floor of Vidhana Soudha from doing this act. They would not have done it.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮ ಸಿಂಗ್.—ನಾಳೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇರಬೇಕೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾಳೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಎಫಫೆಟ್ಸ್ ಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಥರ್ಟ್ ಫ್ಲೋರ್, ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮೂಲಕ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—These high-rise builders have spent Lakhs and Crores of rupees in Bangalore. Where have these moneys spent? Certainly they here gone into the construction itself. All these high-rise buildings are a jungle of cement, ugly monsters. Who are responsible for it? I am not entirely biaming the Corporation authorities who under the law granted the licences to high-rise builders. There has been an unseen hand forcing the hands of Corporsaion authorities to grant these licences. Otherwise it could

not have been done. How has this happened? That is the reason why I said like the Corporation in Bangalore similar other Corporations have served the interests of the ruling party and the ruling partamen and Minister because there are no elected bodies in any one of the Corporations.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ರೀತಿಯಿಂದ ಆದಮೇಲೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಹೈ ರೈಸ್ ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ನವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—You come out with facts. Give all the details. Why do you release these instalments? The Minister is apparently very much cut up. Let him give a consolidated answer.

MR. SPEAKER.—Do not come to that conclusion.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—“Apparently”, I said.

MR. SPEAKER.—Do not use the word ‘cut up’.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಾಳೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇರಬೇಕು.

MR. SPEAKER.—The hon. Minister wants your presence tomorrow. Do you have any other engagements tomorrow morning?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I do not have any engagements other than the engagements I have in this House,

MR. SPEAKER.—Quite nice of you.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, I am committed to this work under work under the law.

MR. SPEAKER.—Probably he must have sensed Your absence tomorrow. That is why he has made a.....

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I will not run away like that. I am not a chicken hearted man. I will face the situation. Let him order for judicial enquiry into the circumstances which led to the issuance of licences to all these high rise builders.

MR. SPEAKER.—The leader of the opposition should take some things very lightly. What I said was that some things very lightly. What I said was that he wants Your presence tomorrow.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, if that is your comment I will take it. Sir, it is not such an easy thing. It is to these high risen builders that the Government is going out of the way, setting out all norms, in the allotment of cement which is an admitted fact on the floor of the House. If the intention of the Government was not to encourage these fellows, why the Government persuaded itself to sanction 4,000 tonnes of cement to these high rise builders, violating

all norms prescribed by the cement authority under Essential Commodities Act? Therefore, Sir, it does not end there. Now the High Court judgment is there. The high rise apartment builders have become busy. They have also collected two crores of rupees. According to my information they have shown the pass book saying that "look here, we have so much of money, please do something". The deal is being finalised. The deal is of two crores of rupees. An assurance has also been given to them that "You wait till the session of the assembly is over and we will do anything for you. Do not be under the impression that we cannot do anything for you. We are 118 in the House of 224. We can do anything for you. Please wait" Sir, this is the position at which they stand today. Sir, therefore, I demand for a judicial enquiry.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೮೦ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಹೈರೈಜ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ಹೈರೈಜ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಅದನ್ನು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I am trying to help the Government. If the Government's intentions are bonafide let them go into the question of issuance of licences to all these apartment builders. According to my information the total number of licences granted by the Corporation is of the order of 260. Most of them have been issued after 1980. Who is responsible for it? If Corporation authorities are responsible, you hang them in front of the Corporation office, if law permits. I don't come in the way. If they are not responsible the truth should come out. Therefore, the only method by which the truth can be ascertained is by holding a judicial enquiry into the circumstances under which these licences came to be issued. It is not an isolated case. It has been going on under the very nose of the Government. One fact which buttresses my argument is that the Government at the highest level, at the Chief Minister level, 4,000 tonnes of cement was ordered to be given to these apartment builders. Why?

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Sir, I rise on a point of order. The hon'ble Opposition Leader has been making very serious allegation against the Government. Not only the Government but also against the Corporation authorities. He is saying that two crores of rupees have been collected to be given to certain authorities.

MR. SPEAKER.—According to his information Rs. 2 crores has already been collected and there is going to be a deal. That is what he said. ಯಾರೋ ಎಲ್ಲೋ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ತಾವು ಯಾರುಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.....

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Sir, that is my point of order. He is the leader of the Opposition. He cannot put his arguments on conjectures and propositions. He has got to state facts. Incidentally I may tell you that he has made a representation on this subject only to the Governor. It is pending the decision of the Governor. How can he make the speeches here based on conjecture? Let him say the facts.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, I have said only facts based on my source of information. The Rules of Procedure provide that I cannot and I need not reveal the source of my information to my hon. friend Sri Basavalingappa or to this House. If a proper forum is created it shall be my responsibility and duty to produce all evidence that I have in my possession and in the possession of other persons whom I know. You need not go with a cloud on your head. I want you to clear yourself from this stigma, and what is the forum? You are not a judge. Therefore, let us have a forum. Therefore, I demand a judicial enquiry into the entire scandal, the latest scandal of grant of licences.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರೋಟೆಕ್ಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಉಹಾಪೋಹದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—That is exactly my submission. I need not produce the evidences. I need not produce detailed information. This is enough for me. All that I am trying to say is, these are the factors indicative of the imperative necessity if the Government is sensible enough to agree for a judicial enquiry.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೂ ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅವರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಹಾಪೋಹದ ಮೇಲೆ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅಳಿಯನ ಕುರುಡು ಬೆಳಕು ಹರಿದ ಮೇಲೆ ಎಂಬಗಾದೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಉಹಾಪೋಹದ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ದೀಪ ತೋರಿಸಿ ಬಿಡಿ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಕೆಲವರಿಗೆ ನೈಟ್ ಬೈಂಡರ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ದೀಪ ಇದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಬೆಳಕಾದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಾಟ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಈ ತರಹ ಸ್ಟೀಪಿಂಗ್ ರಿಮಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೂರನೇ ಮಹಡಿ ವಿದಾನ ಸೌಧದಿಂದ ಎಂಬ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲೆ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಧಾರಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ಒಂದು ಅಡ್ಡಾನನ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಮೇಲೆ ಸಬ್‌ಸ್ಟ್ಯಾನ್ಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸುಮ್ಮನೇ ಉಪಾಪೋಹದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; so that the Government could also either accept it or do not accept it to give satisfactory answer to this House so that the public also knows about it.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—This is not the House which is competent to go into the matters.

MR. SPEAKER.—I do not think so. I do not agree there. There is not a better House than this. Please, consult the book further.

SRI LAKSHMISAGAR.—You do not follow me properly. What I mean to say and continue to say is, in the light of my submissions, it is enough for the Government to

MR. SPEAKER.—To go into all these matters, there is no better forum than this.

SRI LAKSHMISAGAR.—I am demanding a judicial enquiry. For that purpose.....

MR. SPEAKER.—All our actions are bound by the rules of this House. Every member's action is governed by the rules of procedure of this House. There is no better forum than this to go into all these matters and to find out the truth or otherwise. Supposing you have got any matter or allegation in respect of any Minister or the Government...

SR. LAKSHMISAGAR.—That is not the level to which I am putting my point.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆನೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಕ್ವಿರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಿ. ಸರಿಯಾದದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

SR. LAKSHMISAGAR.—My submissions are two fold. One is, I am asking for a judicial enquiry which can be done only if a Commission of Inquiry is appointed under the Commission of Inquiry Act 1962. It is fore that forum I wish to place all the evidence and the evidence I will be able to collect. It is for that purpose and it will be the proper forum which can go into this matter and therefore my submission is,...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ...

SR. A. LAKSHMISAGAR.—I did say in so many words that this House can not go into the matter. It can go into it to a certain extent only...

MR. SPEAKER.—Why to a certain extent? Suppose for the argument sake, a member of the House does something which is not befitting. It can expel him or remove him from the membership. This House has got that much of power.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I am not questioning that. In the manner in which the enquiry is contemplated under the provisions of the Enquiry Commission Act. That is all my submission. Therefore, I want the Government to get cleared of this stigma. Let them come out. This latest scandal must be gone into and satisfactory solution satisfactory to all concerned must be found and the only way is to have a judicial enquiry into the latest scandal. My last point is about the Corporation and its functions. Added to this I will have to make an other submission. The Corporation authorities have been influenced by Government, by unknown, invisible oral instructions. Otherwise, they would not have done this. There is a Deputy Director, Town Planning, representing the country and town planning authority in Bangalore City Corporation. The judgment of the High Court is that the sanction of the plan is violative of the provisions of Country and Town Planning Act. That is the seriousness of the matter. I know Corporation Officer for more than 15 years now. Therefore, that is the reason why elections have not been held because it serves the interests much better than an elected body. The next point is, there have been frequent changes of administrators and Commissioners. Why it should be done? In accordance with the provisions of the Municipal Corporation Act, they cannot continue for long. They have been treated like chattels. They are bundled out within no time. There was one instance where one administrator was asked to hand over charge within 24 hours. Why? What is the reason? What is the rationale behind the transfer of these officers. Some of them, I think, are very good officers because they do not persuade themselves to cater to the needs of the ruling party. One Commissioner was asked to ante date the licences. He refused and he has to leave his job. This is the position in which the Corporation is functioning. What better results we can get?

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Whether you are prepared to stand by your statement.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I said I am going to produce all the evidence before the Enquiry Commission. Why are you...

(INTERRUPTION)

SRI Y. RAMAKRISHNA.—It is a scathing attack. I am very sorry

SRI LAKSHMISAGAR.—You agree for a judicial enquiry. Why are you so panicky about this? The present Corporation Commissioner

has been able to do good work. Let it go on record. He is not my relative He has been able to put some sense into the Corporation administration. He has been able to turn out very good work; I do not know how long he will continue. This is my apprehension. I had so many other matters to be referred to about the Urban Development. This has not been urban development but un-developed situation of urban areas.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನೀವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಕಳೆದ ೩೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾಳೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಬರಿತ್ತದೆಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I take strong objection to it. He cannot use that expression. I have never said that ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಕೂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ.

(INTERRUPTION)

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I must say that he is irresponsible.

MR. SPEAKER.—Hon. Minister should not use the word 'ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ'

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Thank you very much Sir. There are so many points over which I should have spoken about the administration in Bangalore, where he has been able to attend to some of the points. Now the debates should be closed to-day. He has to reply to the debate.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—He found time only in putting 'facts' which are otherwise but he finds no time in saying the good things done by the Minister.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—All those encomiums have been given by other members. I need not to that. The concept of Urban Development has not been fully gone into and that is indicated in the uncontrolled growth of Bangalore City. Sooner some immediate measures are taken, better it would be for the citizens of Bangalore and other urban dwellers.

MR. SPEAKER.—The discussion on the demands is concluded.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯರಿಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಕೋಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ೧೯೫೭ ರಿಂದ ನೆನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ, ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಜಮೀನು ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಎರಡು ಸಾರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರತಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ೧೯೮೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ

ದ್ವೇಷ-ಆದರೂ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬಸ್‌ನವರಿಗೆ ಹೌಸ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಹಂಚುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ರಾಜಕಾರಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳು ತಡವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—‘ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ’ ಎಂಬ ಪದ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಏನಲ್ಲ. But, it is not a happy word. We should avoid using those words. ನಾಳೆ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಆದಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ರೆಗ್ಯೂಲರ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ. Now, the House stands adjourned to meet to-morrow at 12 Noon.

The House adjourned at Thirty-two minutes past Six of the Clock to meet again on Thursday, the 1st of July, 1982 at 12 of the Clock.